

TRIBUNAL INDUSTRIJALI

Decizjoni Preliminari Numru: 2962

Kaz Numru: 4180/GV

Fil-Kwistjoni tax-Xoghol

bejn

Stephan Maurice Georges Saurin

u

French Embassy to Malta

dwar allegazzjoni ta' tkeccija ngusta mill-impjieg

Chairman: Dr. Geoffrey Vella B.A. LL.D

It-Tribunal,

Illi fis-seduta tas-26 ta' Settembru 2023, ossia fl-ewwel seduta ta' din il-kwistjoni ta' xoghol, giet issollewata l-eccezzjoni preliminari, u li hi wkoll inkluzja fir-risposta tal-Ambaxxata ntimata, dwar il-kompetenza ta' dan it-Tribunal jekk ghandux gurdizzjoni li jiddeciedi din il-kwistjoni ta' xoghol.

Dan it-Tribunal ordna lill-partijiet kontendenti f'din il-kwistjoni ta' xoghol sabiex jipprezentaw in-noti ta' sottomissjonijiet rispettivi taghhom dwar din l-eccezzjoni preliminarjari sollewata mill-Ambaxxata ntimata.

Il-partijiet ipprezentaw in-noti rispettivi taghhom u li dan it-Tribunal ikkunsidra u evalwa l-istess noti ta' sottomissjonijiet.

L-Ambaxxata ntimata fin-nota ta' sottomissjonijiet taghha taghmel referenza ghall-fatt li t-Tribunal Industrijali ma ghandux kompetenza li jisma' u jiddeciedi din il-kwistjoni ta' xoghol, u dan stante l-fatt skont il-kuntratt ta' mpjieg li hemm bejn il-partijiet, huma ghandhom ikunu regolati mil-ligi ta' Malta u kull kwistjoni li tinqala' bejn l-istess partijiet relatata mall-impjieg tar-rikorrent ghandha tinstema' u tigi deciza mill-Qorti tal-Gustizzja ta' Malta. L-ewwel artikolu tal-imsemmi kuntratt jistipula: -

"The present contract is governed by the clauses and provisions of the private employment Maltese Law, applicable in every matter to the relation of work between the employee and the employer. All litigation originated from the aforesaid relation of work, and notably in the execution of the present contract, can be brought, after exhaustion of all amicable recourse, before the Court of Justice of Malta, which is the only one qualified to judge any litigation originated from the aforesaid relation of Work¹.

¹ Temporary Employment Contract tar-rikorrent, Stephan Saurin u l-Ambaxxata Franciza ta' Malta, liema kuntratt ta' mpjieg gie iffirmit bejn il-partijiet fid-9 ta' Settembru 2019, u li hu esebit bhala Dok. 'A' mar-rikors tar-rikorrent.

In oltre, fl-istess nota ta' sottomissjonijiet l-Ambaxxata ntimata ticcita diversi Trattati u Konvenzjonijiet Internazzjonali li jaghtu l-immunita` lill-Ambaxxata ntimata f'kaz li l-impjegat ikun ta' nazzjonalita` ta' dak l-istat li jkun qiegħed jimpjegħ, ossia jkun il-principal tiegħu. Di piu', tissottometti l-Ambaxxata ntimata, Ambaxxata hija estensjoni tal-istat li tkun qiegħda tirrapresenta f'dak il-pajjiz, fil-kaz odjern Franza².

Illi fis-sottomissjonijiet tal-Ambaxxata ntimata, tagħmel referenza għall-artikolu 95 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u li jitratta l-Qrati Superjuri, u l-poteri tal-istess Qrati. In oltre, ssir referenza għall-artikolu 99 tal-Kostituzzjoni li jitratta l-Qrati Inferjuri³.

Illi skont l-Ambaxxata ntimata t-Tribunal Industrijali mhux Qorti Superjuri u għalhekk ma għandu l-ebda gurdizzjoni li jisma' u jiddeciedi dawn it-tip ta' kawzi. In oltre, l-Ambaxxata ntimata mhux se tissottometti ruhha għall-gurdizzjoni tat-Tribunal Industrijali, izda limitatament għall-Qrati Superjuri ta' Malta, ossia l-Prim' Awla tal-Qorti Civili. Fin-nota tagħha l-Ambaxxata ntimata tagħti nterpretazzjoni stretta għat-tifsira li hemm fil-kuntratt ta' mpjegħ sopra citat, u cioe` "*before the Courts of Justice of Malta.*" Illi għalhekk, *in poche parole*, l-Ambaxxata ntimata qiegħda tissottometti li dan it-Tribunal Industrijali ma għandu l-ebda gurdizzjoni li jisma' u li jiddeciedi din il-kwistjoni ta' xogħol odjerna.

Mill-banda l-oħra r-rikorrent, fin-nota ta' sottomissjonijiet tiegħu jsostni li l-argumenti mressqa mill-Ambaxxata Franciza huma argumenti mmaginarji, u dan stante l-fatt li l-istess Ambaxxata ntimata għazlet li fil-kuntratt ta' mpjegħ li tkun regolata bil-ligi Maltija. In oltre, jsostni r-rikorrent fin-nota tiegħu, dawn huma tattici ta' delungar tal-proceduri u kif ukoll manifestazzjoni ta' arroganza da parti tal-Ambaxxata ntimata, u dan għax tahseb li hija intokkabli (*untouchable*). Il-partijiet għazlu li jirrinunzjaw għall-immunita` u li jkunu regolati bil-Ligi ta' Malta, jissottometti r-rikorrent.

Konsiderazzjonijiet tat-Tribunal Industrijali

L-eccezzjoni preliminari li giet sollevata mill-Ambaxxata ntimata tikkoncerna l-fatt jekk dan it-Tribunal Industrijali għandux gurdizzjoni li jisma' u jiddeciedi din il-kwistjoni ta' xogħol li giet ipprezentata lil dan it-Tribunal.

Dan it-Tribunal wara li ra u evalwa z-zewg noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet jinnota li għalkemm it-Trattati u l-Konvenzjonijiet citati mill-Ambaxxata ntimata jagħmlu referenza għall-immunita` u kif ukoll għal dak li tistipula l-Kostituzzjoni ta' Malta, dan it-Tribunal iqis li l-partijiet qablu bejniethom li fil-kuntratt ta' mpjegħ li gie ffirmat fid-9 ta' Settembru 2019, huma għazlu li jkunu regolati bil-Ligi ta' Malta. Għalhekk huma regolati bil-principju sagrosant tal-*pacta sunt servanda*. In oltre, Kap 452 tal-Ligijiet ta' Malta huwa car bizzejjed li f'artikolu 75 (1) jagħti definizzjoni cara ta' dak li jikkoncerna l-gurdizzjoni tat-Tribunal Industrijali. Artikolu 75 (1) jistipula: -

² L-Ambaxxata Franciza tagħmel referenza għal *Vienna Convention on Diplomatic Relations 1961 (Done at Vienna on 18 April 1961. Entered into force on 24 April 1964)* u kif ukoll għal *European Convention on State Immunity (Basle 16th May 1972)*, *United Nations Convention on Jurisdictional Immunities of States and Their Property (2004)*.

³ Kostituzzjoni ta' Malta artikolu: - 95. (1) *Għandu jkun hemm f'Malta u għal Malta dawk il-Qrati Superjuri li jkollhom dawk is-setgħat u gurdizzjoni kif ikun provdut b'xi ligi li għal dak iż-żmien tkun isseħħ f'Malta*; u artikolu: - 99. *Għandu jkun hemm f'Malta u għal Malta dawk il-qrati inferjuri li jkollhom dawk is-setgħat u gurdizzjoni kif jista' jkun provdut b'xi ligi li għal dak iż-żmien tkun isseħħ f'Malta.*

(1) Minkejja kull ma jinsab f'kull liġi oħra, it-Tribunal Industrijali jkollu l-ġurisdizzjoni esklużiva li jikkunsidra u jiddeċiedi -

(a) il-kazijiet kollha fejn jiġi allegat li saret tkeċċija ingusta;

(b) it-talbiet kollha magħmula skont is-subartikoli (11) u (12) tal-artikolu 36 tal-Att, għall-ammonti li jistgħu jiġu dovuti lil ħaddiem jew prinċipal wara temm ta' kuntratt ta' servizz għal perjodu ta' żmien fiss qabel id-data ta' tmien it-terminu definittivament speċifikat fil-kuntratt; u

(ċ) il-kazijiet kollha li jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tat- Tribunal Industrijali bis-saħħa tat-Titolu I ta' dan l-Att jew ta' regolamenti preskritti taħtu,

għal kull għan barra minn proċeduri dwar reati kontra xi liġi, u rrimedju ta' ħaddiem hekk imkeċċi jew li mod ieħor jallega il-ksur tad-dritt tiegħu skont it-Titolu I ta' dan l-Att ikun biss billi l-ilment tiegħu jintbagħat lit-Tribunal Industrijali u mhux xort'oħra⁴:

Illi in oltre, artikolu 77 tal-Kap 452 jispeċifika s-setgħat tat-Tribunal Industrijali, liema setgħat huma l-istess bhal tal-Qorti Civili Prim Awla. Artikolu 77 jistipula s-segwenti: -

77. (1) It-Tribunal ikollu dawk is-setgħat li bil-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili huma mogħtija lill-Qorti Ċivili, Prim'Awla⁵.

Illi minn dan l-artikolu johrog bl-aktar mod car dak li l-legislatur kellu f'mohhu meta għadda dawn is-setgħat lit-Tribunal Industrijali. Hawnhekk għandu japplika l-massimu Latin, *ubi lex voluit dixit, ubi noluit tacuit*; fejn il-liġi riedet tkellmet, fejn ma ridietx siktet. It-Tribunal Industrijali ngħata s-setgħat li għandha l-Qorti Civili, Prim' Awla.

Illi għalhekk it-Tribunal Industrijali għandu l-ġurisdizzjoni li jisma' u li jiddeċiedi din il-kwistjoni ta' xogħol bejn iz-zewg kontendenti.

Decide

Għal dawn ir-raġunijiet, dan it-Tribunal qieghed jiddeċiedi din il-kwistjoni ta' xogħol billi jichad l-eccezzjoni preliminari tal-Ambaxxata Franciza u jordna l-prosegwiment ta' din il-Kwistjoni ta' Xogħol.

(Iffirmat)

Avv. Geoffrey Vella
Chairman

Vera Kopja

Marica Psaila
Għas-Segretarju

⁴ Kap 452 tal-Ligijiet ta' Malta – Att Dwar l-Impjegji u r-Relazzjonijiet Industrijali, artikolu 75 (1).

⁵ Ibid, artikolu 77.